

Yversundhed – fra en verden hvor vi *gætter* til en verden hvor vi *ved*

Michael Farre, SEGES

Lærke B. Astrup, DTU

Temadag hos Veterinærmedicinsk Forening den 9. december 2019

STØTTET AF

Mælkeafgiftsfonden

Betydning for erhvervet

- Primære tabsvoldende lidelse hos malkekøer
  - Antibiotikaforbrug
  - Økonomi
  - Dyrevelfærd
-
- Marginaliseret i undervisning og forskning
-
- Behov for evidensbaseret mastitisbehandling og rådgivning

Hvad er mastitis?

- Subklinisk, akut, kronisk.
- 5 kardinalsymptomer
- Celletal

Praksisdyrlægens arbejde

- Hvordan arbejder man så med mastitis som praktiserende dyrlæge?
- Sundhedsrådgivningsaftaler
- Second-opinion

Forskning i mastitis

Hvordan arbejder man så med mastitis som forskningsdyrlæge?

- Kvalitetssikring
- Klassisk mikrobiologi
- Molekylære teknikker
- Formidling
- Rådgivning

Årsager til mastitis

- Overordnet forventes major pathogens at udløse de fleste tilfælde af akut mastitis.
- Major pathogens regnes for:
  - *E. coli*, *Klebsiella* spp., *S. aureus*, *S. uberis*, *S. dysgalactiae* og *S. agalactiae*.
- Biokemiske og morfologiske analyser – væsentligt som minimum at identificere Gram-status korrekt.

Definitioner på mastitis

Definition of mastitis based on IDF documents

Condition	Definition	Ref	Gaps
Clinical mastitis	Udder inflammation characterized by visible abnormalities in the milk and or udder. Severity of clinical cases should be described as mild moderate or severe	IDF 448 / 2011	No indication on the need to identify the aetiological agent
Mild	Observable abnormalities in milk, generally cloth or flakes, with little or no signs of swelling of the mammary gland or systemic illness.	IDF 448 / 2011	No indication on the need to identify the aetiological agent
Moderate	Visibly abnormal milk accompanied by swelling in the affected mammary quarter with an absence of systemic signs of illness.	IDF 448 / 2011	No indication on the need to identify the aetiological agent
Severe	Udder inflammation characterized by sudden onset with grave systemic and local symptoms.	IDF 448 / 2011	No indication on the need to identify the aetiological agent
Subclinical mastitis	Disease process not detected by physical examination of the animal. Inflammation of the mammary gland there is not visible and require a diagnostic test for detection. The diagnostic test most used is measurement of milk SCC.	IDF 448 / 2011	
Chronic mastitis	Udder inflammation that continues over a long period of time. Chronic mastitis can be clinical or subclinical.	IDF 448 / 2011	Definition of long period of time is missing
Intramammary infection	Infection occurring in the secretory tissue and/or the ducts and tubules of the mammary gland (IMI). Diagnosed by microbiological culture of aseptically obtained milk samples	IDF 448 / 2011	Other diagnostic methods are available in addition to microbiological culture

Behandling af mastitis

- IMM er bedre end IM for behandling af Streptococci (Eriksen et al., 1996).
- Systemisk behandling kombineret med lokal behandling har IKKE reduceret risiko for udsætning/død i forhold til lokal behandling alene af slim (severe) klinisk mastitis (Eriksen et al. 2002).
- Der er ikke forskel i “cure rate” mellem IMM og IM behandling af klinisk mastitis (Sandgren et al., 2008; Kalmus et al, 2014)
- IM øger ikke sandsynligheden af helbredelse i forhold til IMM (Kromker et al., 2017)

Mastitis

IMM

- Lavere AB forbrug i forhold til systemisk
- Følger vejen af bakterier – uligelig fordeling i yveret
- Høj koncentration i mælk
- Hurtigere effekt
- Risiko for kontamination under applikation

Systemisk

- Bedre fordeling i yveret, lavere koncentration – gavnlig ved invasive patogener

Udvidet diagnostik

- Og hvad gør man så når det alt sammen ikke er nok....?

Molekylær diagnostik

Muligheder for udvidet diagnostik:

- PCR
- MALDI-TOF MS
- 16S Sekventering
- Helgenomsekventering

Behov for biobreak ???

Når verden bliver større....

Behov for ny viden, forskning målrettet praktiske problemer, bedre netværk og samarbejde på tværs af sektoren...

DUHC blev skabt

A large, central logo for DUHC. The letters 'DUHC' are rendered in a very large, white, bold, sans-serif font against a solid red background. The letter 'U' is stylized with three small white teardrop shapes hanging from its bottom. Below the letters, the text 'Danish Udder Health Centre' is written in a smaller, white, sans-serif font.

Hvad ved vi ikke....?

- Hvilken mikrobiologi karakteriserer akut mastitis?
- Hvilken mikrobiologi karakteriserer subakut mastitis?
- Bliver mastitis faktisk kureret af en antibiotikabehandling?
- Hvordan er smittedynamikken for de væsentligste mastitisårsager?
- Hvordan undersøger man for resistens hos mastitisbakterier?
- Hvordan omsætter vi viden til handling?

Hvilken mikrobiologi karakteriserer akut mastitis?

Bacterium	Number of pure cultures
<i>Streptococcus uberis</i>	54
<i>Staphylococcus aureus</i>	34
<i>Escherichia coli</i>	28
<i>Streptococcus dysgalactiae</i>	23
<i>Staphylococcus simulans</i>	12
<i>Klebsiella pneumonia</i>	9
<i>Staphylococcus epidermidis</i>	6
<i>Corynebacterium bovis</i>	6
<i>Staphylococcus chromogenes</i>	6
<i>Truperella pyogenes</i>	5
<i>Candida tropicalis</i>	4
<i>Streptococcus agalactiae</i>	3
<i>Enterococcus saccharolyticus</i>	2
<i>Aerococcus viridans</i>	2
<i>Staphylococcus haemolyticus</i>	2

Subklinisk mastitis – hvad ved vi?

- Hvorfor er subakut mastitis vigtig – plenum?
- Hvilken mikrobiologi karakteriserer subakut mastitis?
- Igangværende studie – blandt verdens største af sin slags 😊

Hvordan kurerer man mastitis?

- Bliver mastitis faktisk kureret af en antibiotikabehandling? 😊
- Hvordan defineres "Cure"?
- Hvorfor gør det en forskel?

Smittedynamik

- Hvordan er smittedynamikken for de væsentligste mastitisårsager?
- Hvorfor er det vigtigt?

Resistens

- Hvordan undersøger man for resistens hos mastitisbakterier?
- Definition, grænseværdier og testmuligheder

Rådgivning

- Hvordan omsætter vi viden til handling?
- Der står et menneske i den anden ende....

Ok, så lad os tygge lidt på den...

Ok, så lad os tygge lidt på den...

Altså: vi har en enormt vigtig veterinær problemstilling, som vi desværre kun ved, at vi ved alt for lidt om.....?

Men nu har vi også et Dansk Yversundhedscenter.... 😊

Hvordan involverer det mig?

Formidling og implementering
af resultaterne

Mikrobiologisk diagnostik og
forskning

Epidemiologi, sygdomsmodellering og
sundhedsøkonomi

Hvordan involverer det mig?

Mulighed for bachelor/speciale

En spændende fremtid

Et vigtigt netværk